

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Луливера Кръстева, СУ „Св. Кл. Охридски“, ФЖМК

.....
(научна длъжност, научна степен, име, фамилия, образователна/научна институция)

за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ в научна област 3.5.

Обществени комуникации и информационни науки (Журналистика – Вътрешна политика и
медии)

с дисертационен труд на тема: „**Демографско развитие - институционални и медийни
конфликти**”, представен от **Ивелина Георгиева Георгиева**, катедра “История и теория на
журналистиката“ на Факултета по журналистика и масова комуникация
научен ръководител: проф. д-р Луливера Кръстева

I. Оценка на качествата на дисертационния текст

Демографското развитие и проявяващите се институционални и медийни конфликти, свързани с него са съществен злободневен теоретичен и управленски проблем, научно привлекателен за дисертационно изследване.

Актуалността и значимостта на избраната темата на дисертационния труд е безспорна. Несъмнено е и обстоятелството, че тази актуалност непрекъснато расте поради задълбочаващите се негативни процеси и конфликти в демографското развитие на България, поради наблюдаваната институционална и медийна пасивност. Всичко това очертава съдържанието, обхвата, дълбочината на дисертационното изследване.

Ивелина Георгиева си е поставила трудна задача да анализира един извънредно сложен, многообхватен социалнокомуникационен и управленски проблем и да заяви специфичен научноизследователски фокус – какви институционални, социални и комуникационни конфликти са настъпили в демографското развитие у нас, до какво води тяхното подценяване от институциите и от медиите. Дисертантката изследва тези процеси през тяхната взаимовръзка и специфики, през необходимостта от нови политики, от нови ролеви роли на традиционните и онлайн медиите.

Дисертационният труд на Ивелина Георгиева отговаря на изискванията за подобен род изследвания по отношение на *структурата и обема* на текста. Дисертацията е 367 страници, с 11 авторови таблици и 39 фигури, обобщаващи резултатите от емпиричното проучване. То включва три емпирични изследвания, две направени по метода на контент анализа (на две издания: 24 часа и dnevnik.bg и отделно на специализирани сайтове) и на сравнителния

анализ, а третото представлява дълбочинни интервюта със 103 респонденти.

Съдържанието е структурирано логично и последователно в увод, три глави, заключение, библиография и пет приложения – собствена регистрационна карта от контент-анализа, резултати от дълбочинните интервюта и статистически данни. **В библиографията** са посочени 335 източника – от които 31 нормативни документа, 117 заглавия на кирилица, 37 на латиница и 150 медийни публикации.

Докторската теза е формулирана точно и ясно и гласи, че „съществуват институционални и медийни конфликти относно демографското развитие в България. Конфликти, изразяващи се най-вече в институционална и медийна пасивност.“ (с.10).

Дисертационният труд извежда **три основни хипотези**:

1. Първата приема, че институции и медии са загубили чувствителността си по темата за демографското развитие на България.

2. Втората твърди, че са налице институционални дефицити и нормативно изоставане в демографската политика на страната.

3. Третата хипотеза допуска, че има съществено разминаване между медийни подходи, реално обществено мнение и нагласи към проблема за демографията (с.10).

Целта и произтичащите от нея *задачи* на изследването също така са ясно и точно заявени. Същото се отнася и за *предмета* и *обекта* на проучването. Ясно и точно са формулирани и *ограниченията*. В композиционен план изследването е структурирано логически, а в съдържателен предлага освен обстоен преглед на съществуващите в литературата дефиниции и трактовки, нормативни документи по изследвания проблем, също така и собствен научен поглед върху тях, пречупен и през резултатите от обемното емпирично изследване. Всяка глава завършва с обобщения и изводи.

Използваната методология включва пет изследователски метода – дедуктивен метод, вторичен анализ на нормативни документи, на статистически и социологически данни, контент-анализ на публикации с демографско съдържание, сравнителен анализ и дълбочинни интервюта.

Емпиричното проучване се основава на анализ на 31 нормативни документа, 297 правителствени решения, на общо 1297 медийни публикации в 15 издания за тригодишен период и на 103 дълбочинни интервюта.

Авторефератът отразява в пълнота обема и същността на дисертацията, както от

гледна точка на съдържанието, така и по отношение на изведените приноси. Спазени са изискванията, характерни за този жанр.

II. Приноси на дисертационното изследване

Анализираните от дисертантката аспекти в тяхната взаимовръзка не са били досега предмет на отделно социологическо или научно-приложно изследователско внимание в българската научна литература. Считаю, че Ивелина Георгиева се е **справила много добре с това научно предизвикателство** и благодарение на прецизно дефинираните цели внася допълнителни знания и интерпретация в демографските, комуникационните и медийните проучвания. Осъщественото от авторката изследване обхваща две изследователски полета: а) демографското развитие и б) институционалните и медийните конфликти с присъщите им положителни и негативни ефекти, свързани с управленския процес и политики в национален и европейски мащаб.

Теоретичният анализ е насочен към идентифициране на проблемите на демографското развитие, демографския преход, демографската криза, на политически, икономически и социални причини за разместването на демографските показатели и са предложени допълнени или свои виждания. Теоретичният анализ в дисертационния труд върви и по направлението връзки и взаимозависимост между тези процеси и институционалните и медийните конфликти, равнищата на тяхното проявление като управленски и журналистически подходи: дейност на държавните институции, действаща нормативна уредба, експертни становища и оценки.

Като **достойнство** на дисертационния труд държа да отбележа: изследвани са и са цитирани значителен обем автори и концепции – има 842 позовавания. По него е работено систематично, с внимание към различните аспекти, които да представят по-пълно научноизследователския проблем.

Съответствието между предмета и обекта на изследването и избраната методология включваща пет изследователски **методи** придават мащабност, многоаспектност и обективност на проучването, **надграждане на аргументи при проверяването и доказването на авторовите хипотези.**

Научните и научно-приложните приноси в дисертацията могат да бъдат систематизирани накратко по следния начин: за пръв път в българската научна литература е направено толкова широко теоретично наблюдение, анализ и представяне на различни по

тематика и обхват концепции, нормативни документи и медийни публикации, свързани с демографското развитие. За първи път е представено подробно сегментиране на демографското развитие и политики, на важни характеристики, специфики в проявлението на институционалните и медийни конфликти в него съобразно различни форми на социалния контекст.

Дисертацията носи безспорен приносен характер, засяга проблеми, които тепърва ще имат нееднозначно развитие. Той е значим и от интерес за широка аудитория експерти.

IV. Публикации и научни форуми. По темата на дисертацията авторката има три публикации, едната от които е на английски език. Дисертантката има и шест изнесени доклада по темата на дисертационния труд. Един от тях е представен на международна конференция на СЕЕСОМ 2019, един – на XI Национална школа за докторанти и млади изследователи, организирана от Института за изследване на човека и населението при БАН и четири – на факултетно равнище. Ивелина Георгиева участва с доклади във всички издания на Деня на докторанта, организиран от катедра „История и теория на журналистиката“.

III. Бележки и препоръки. Препоръчвам дисертантката да продължи своята изследователска работа в областта на демографското развитие- институционални и медийни конфликти, тя показва сериозни възможности за научно развитие, както и след известно компресиране да издаде дисертационния си труд. Бих задала следния **въпрос**: При евентуално бъдещо мащабно изследване, свързано с демографския проблем на България, институционалните и медийни конфликти, свързани с него какво бихте предложили?

IV. Заключение. Представената за публична защита дисертация запълва важно научно поле – чрез изследване на причинно-следствените връзки между демографско развитие, институционални и медийни конфликти.

Дисертационният труд е значим не само от научна и практико-приложна гледна точка, важен е и за обществото ни като цяло. Научноизследователските качества на труда, интердисциплинарния му характер и приноси ми дават основания **убедено да подкрепя и да препоръчам на уважаемото научно жури да присъди образователната и научна степен „доктор“** по професионално направление 3.5 Обществени комуникации и информационни науки – (Журналистика – Вътрешна политика и медии) **на Ивелина Георгиева Георгиева.**